

Nederland heeft vele landgoederen. Dat de waterpartijen bij deze landgoederen ook veel libellensoorten bevatten is aangetoond in 1994. Toen werden een vijftal landgoederen in 's-Graveland op het voorkomen van libellen onderzocht.

Willem-Jan Hoeffnagel

Libellen van de 's-Gravelandse Buitenplaatsen

In 1994 werd op verzoek van de Vereniging to Behoud van Natuurmonumenten in Nederland een onderzoek gedaan naar het voorkomen van de libellen op de 's-Gravelandse buitenplaatsen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden door tien lokaties op de volgende buitenplaatsen te inventariseren:

- Bantam
- Schaep en Burgh
- Boekesteijn
- Hilverbeek
- Spanderswoud.

Doel van het onderzoek was:

- Een inventarisatie te doen van de aanwezige libellenfauna
- Het trekken van conclusies wat betreft het voorkomen van libellensoorten in combinatie met de huidige situatie
- Het formuleren van beheersadviezen ter bevordering van de aanwezigheid van libellen.

Tijdens elk bezoek werden de uitgekozen lokaties zorgvuldig bekeken op voorkomen van libellen, waarbij de volgende gegevens werden genoteerd:

- Temperatuur
- Windkracht
- Bewolking
- Aantallen van een voorkomende soort
- Voorkomen van excuviae
- Voorkomen van paring
- Voorkomen van eiafzetting.

In totaal zijn tijdens dit onderzoek 18 libellensoorten waargenomen:

• <i>Lestes virens</i>	• <i>Lestes viridis</i>
• <i>Ischnura elegans</i>	• <i>Pyrrhosoma nymphula</i>
• <i>Coenagrion pulchellum</i>	• <i>Erythromma najas</i>
• <i>Erythromma viridulum</i>	• <i>Brachytron pratense</i>
• <i>Aeshna cyanea</i>	• <i>Aeshna grandis</i>
• <i>Aeshna isosceles</i>	• <i>Aeshna mixta</i>
• <i>Cordulia aenea</i>	• <i>Libellula quadrimaculata</i>
• <i>Orthetrum cancellatum</i>	• <i>Sympetrum sanguineum</i>
• <i>Sympetrum striolatum</i>	• <i>Sympetrum vulgatum</i>

Van de volgende beheersmaatregelen kan verwacht worden dat ze een gunstige uitwerking hebben op het voorkomen van libellen op een bepaalde lokatie op de 's-Gravelandse buitenplaatsen:

1. Het beperken van de aanwezigheid van (hoge) bomen tot slechts de noordkant.
2. Het flankeren van een lokatie met struiken of lage bomen of bomen met takken op lage hoogte.
3. Het aanbrengen van een matig glooiende oever om de aanwezigheid van drijvende waterplanten en in ondiep water voorkomende oeverplanten te stimuleren.
4. Het stimuleren van een duidelijk aanwezige oevervegetatie van wisselende hoogte.

Met deze beheersmaatregelen kan een lokatie voor libellen worden gecreëerd die voldoende rustplaatsen heeft, zonnig is en schuilmogelijkheid heeft zodat een behoorlijk aantal libellensoorten er zich zal kunnen vestigen in grote aantallen.